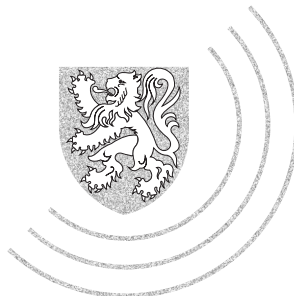

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

27 april 2004

VERZOEKSCRIFTEN

**over de aanwezigheid van een gediplomeerd redder
in zwembaden voor aquagym en therapiebaden**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Erik Matthijs en mevrouw Dominique Guns**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs,
Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de
heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde,
de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever,
de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht,
de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Jan
Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

mevrouw Vera Dua ;

de heer Herman Lauwers.

INHOUD

	Blz.
I. Procedure	4
II. Inhoud van de verzoekschriften	4
III. Bespreking van de verzoekschriften	4
IV. Conclusie	6

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening behandelde op 22 april 2004 twee verzoekschriften over de aanwezigheid van een gediplomeerd redder in zwembaden voor aquagym en therapiebaden.

I. Procedure

Het verzoekschrift van mevrouw Lutgarde Van Wettere over de toepassing van Vlarem II op zwembaden voor aquagym werd ingediend op 22 maart 2004 en ontvankelijk verklaard op 24 maart 2004.

Het verzoekschrift van de heer Frank Verbesselt over de aanwezigheid van een gediplomeerd redder in zwembaden voor aquagym en therapiebaden werd ingediend op 8 april 2004 en ontvankelijk verklaard op 19 april 2004. Bij het verzoekschrift is een lijst gevoegd met bijna 300 handtekeningen.

De verzoekschriften werden voor behandeling verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening. Deze commissie besprak de verzoekschriften op 22 april 2004.

II. Inhoud van de verzoekschriften

De Vlaamse milieuvergunningenreglementering (Vlarem II, afdeling 5.32.9 Zwembaden) bevat, naast bepalingen over onder meer architectonische normen, waterkwaliteitsvereisten, hygiëne en exploitatievoorwaarden, een aantal bepalingen over de veiligheid voor de bezoekers van zwembaden. In zwembaden die voor het publiek toegankelijk zijn en die aan bepaalde criteria beantwoorden, moet altijd minstens één redder (met reddersbrevet) aanwezig zijn. Mevrouw Lutgarde Van Wettere klaagt aan dat de aquagymlessen die zij volgt daardoor niet langer zouden kunnen doorgaan, omdat de lerares niet over het reddersbrevet beschikt. De verzoekster vraagt dat op de Vlaremregel een uitzondering zou worden gemaakt voor lessen aquagym in een ondiep zwembad en met enkel volwassen leerlingen.

Het tweede verzoekschrift werd ingediend door een kinesitherapeut die een klein therapiezwembad uitbaat. Naast therapie worden in het zwembad ook lessen aquagym en zwemlessen gegeven. Na een bezoek van de Gezondheidsinspectie zou het zwembad met sluiting worden bedreigd, omdat

er niet permanent een gediplomeerd redder aanwezig is. De verzoeker meent dat een opleiding EHBO (eerste hulp bij ongevallen) en reanimatie voldoende is voor kleinere zwembaden (minder dan 1 m diep).

III. Bespreking van de verzoekschriften

Op vraag van de commissievoorzitter geeft de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, een reactie op het verzoekschrift.

Situering

De minister wil vooreerst opmerken dat uit een onderzoek is gebleken dat beide verzoekschriften betrekking hebben op hetzelfde zwembad. Het betreft een klein zwembad (66 vierkante meter), horende bij een kinesistenpraktijk, waarin therapieën en lessen worden gegeven. Het gaat om revalidatie, spierversterkende oefeningen, onderwatermassage, behandeling van patiënten met chronisch vermoeidheidssyndroom, maar ook zweminitiatie voor kinderen (scholen), aquagymlessen voor dames tussen 40 en 80 jaar, enzovoort. De heer Verbesselt baat als kinesitherapeut het (vergunde) zwembad uit. Mevrouw Van Wettere volgt aquagymlessen in dit bad, en diende het verzoekschrift in naam van de lerares aquagym in. Het antwoord van de minister is dan ook geldig voor beide verzoekschriften.

Vergunningstoestand van het bedoelde zwembad

Het zwembad is gelegen in Londerzeel. Bij besluit van 27 mei 2002 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Londerzeel werd een milieuvergunning verleend voor het verder exploiteren van “een instructie- en revalidatiezwembad met een oppervlakte van 66,03 vierkante meter” voor een termijn verstrijkend op 27 mei 2012 onder de vergunningsvoorwaarden van Vlarem II, Afdeling 5.32.9. “Zwembaden”, subafdelingen 5.32.9.1 (“Algemene bepalingen”) en 5.32.9.2 (“Overdekte circulatiebaden”).

De minister laat daarbij opmerken dat deze milieuvergunning aanleiding geeft tot enige onduidelijkheid. In artikel 1 van de vergunning wordt enerzijds een “instructie- en revalidatiezwembad” vergund, en wordt anderzijds de Vlarem-rubriek 32.8.1 vergund. Rubriek 32.8.1 van de indelingslijst in Bijlage 1 bij Vlarem I bevat echter een aantal subrubrieken, waaronder :

- 32.8.1.1°, b) : de (al dan niet overdekte) zwembaden met een oppervlakte van 50 tot 300 vierkante meter, die in klasse 2 worden ingedeeld ;
- 32.8.1.3° : de therapiebaden die eveneens in klasse 2 worden ingedeeld.

De vergunning verleend voor “rubriek 32.8.1” is dus niet eenduidig, maar omdat expliciet een “instructie- en revalidatiezwembad” werd vergund en kan worden verondersteld dat het bad dan ook als therapiebad is aangevraagd, mag ervan worden uitgegaan dat de milieuvergunning verleend is voor zowel rubriek 32.8.1.1°, b), als voor 32.8.1.3°. Dit lijkt op het eerste zicht een detail, maar het is van belang voor de toepasselijke Vlarem II-voorwaarden.

De onduidelijkheid in de vergunning wordt versterkt doordat in artikel 4 enkel de sectorale voorwaarden worden vermeld die gelden voor rubriek 32.8.1.1°, b), met name de voorwaarden van subafdelingen 5.32.9.1 (“algemene bepalingen”) en 5.32.9.2. (“overdekte circulatiebaden”) van Vlarem II, en niet deze die gelden voor rubriek 32.8.1.3°, zijnde de subafdeling 5.32.9.7 (“therapiebaden”). Hoewel ze niet uitdrukkelijk vermeld zijn, gaat de minister ervan uit dat die voorwaarden wel degelijk van toepassing zijn voor de activiteiten die als therapie te beschouwen zijn.

Om deze onduidelijkheid uit de wereld te helpen, kan de heer Frank Verbesselt eventueel vragen aan het gemeentebestuur om de bedoelde vergunning te verduidelijken.

In de rand hiervan kan worden vermeld dat bij ministerieel besluit van 27 maart 2003 toelating werd verleend aan de heer Verbesselt om af te wijken van een aantal sectorale milieuvoorwaarden van Vlarem II voor zwembaden. De verleende afwijkingen slaan enkel op constructie-eisen en hebben geen betrekking op de bepalingen rond redders of toezichthouders.

Aanleiding voor de verzoekschriften

Bij een inspectiebezoek op 17 februari 2004 door de Gezondheidsinspectie (van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap) werd de exploitant door de gezondheidsinspecteur bij brief van 25 februari 2004 aangemaand tot het volgende : “De baden moeten constant onder toezicht staan van een redder. Dit was niet het geval tijdens het inspectiebezoek. Gelieve u in orde te stellen en al de nodige reddersbrevetten en bijscholingsattesten aan onze dienst te bezorgen.”.

Er werd hierbij niet expliciet verwezen naar de toepasselijke Vlarem-bepalingen, waarop de aanmaning is gesteund, en er werd nog geen proces-verbaal opgesteld.

Reglementering met betrekking tot de toezichthouders

Met betrekking tot zwembaden is dus een geëigende reglementering van toepassing, met name de sectorale milieuvoorwaarden voor zwembaden van de afdeling 5.32.9 van Vlarem II. Deze sectorale milieuvoorwaarden verschillen, zowel wat constructie-eisen als wat de toezichts- en redderproblematiek betreft, naargelang de aard van zwembad, te weten : al dan niet overdekte circulatiebaden, whirlpools, dompelbaden, plonsbaden en therapiebaden. De voorschriften inzake toezicht en de noodzaak van een redder zijn daarbij telkens aangepast aan het potentiële veiligheidsrisico dat bedoeld soort van zwembad vertegenwoordigt.

Het zwembad dat het voorwerp van het verzoekschrift uitmaakt, heeft een multifunctioneel gebruik en de eisen met betrekking tot het toezicht op de baders variëren dus al naargelang het gebruik.

Bij gebruik als therapiebad in functie van de kinesiopraktijk

In dit geval gelden voor het zwembad de bepalingen van subafdeling 5.32.9.7 “Therapiebaden” van Vlarem II. Artikel 5.32.9.7.2, § 3 “Veiligheid bezoekers”, bepaalt in 3° en 4° het volgende :

“3° De baders staan onder rechtstreeks en constant toezicht van ten minste één toezichthoudend persoon, die zich uitsluitend aan deze activiteit wijdt en zich permanent in de buurt van de kaden bevindt.

4° De toezichthoudende personen zijn vertrouwd met de reanimatietechnieken en worden tenminste eenmaal per jaar in deze technieken geoefend. Het getuigschrift van de meest recente bijscholing ligt ter inzage van de toezichthoudende ambtenaar op de plaats van de exploitatie.”.

Hier is dus sprake van een toezichthoudend persoon waaraan niet de eis gesteld wordt van het beschikken over een reddersdiploma, maar wel het beschikken over een getuigschrift van reanimatietechnieken.

Als de Gezondheidsinspectie stelt dat “de baden constant onder toezicht moeten staan van een redder”, dan is dat dus niet exact voor het gebruik van het bad als therapiebad.

Bij gebruik van het zwembad voor het geven van zwemlessen (zweminitiatie, schoolzwemmen)

Voor het verzekeren van de veiligheid tijdens het geven van lessen valt het bedoelde zwembad (van 66 vierkante meter) onder de bepalingen van artikel 5.32.9.2.2, § 3, en moet er inderdaad één redder aanwezig zijn. De leraar kan volgens § 3bis wel beschouwd worden als redder op voorwaarde dat het aantal baders onder zijn of haar toezicht niet groter is dan 35 en dat hij of zij zich constant op de kade bevindt, maar ook dan is een reddersdiploma vereist. Deze voorwaarde lijkt de minister logisch.

Bij gebruik van het zwembad voor het geven van aquagymlessen

Mevrouw Van Wettere legt in haar verzoekschrift de nadruk op de therapeutische werking van de aquagymlessen voor reumatische en andere aandoeningen. De minister kan dat beamen. Het verschil met de klassieke zwemlessen bestaat erin dat de hier bedoelde lessen worden gevolgd door oudere mensen, en steeds omwille van het therapeutisch effect.

Om deze reden, en aangezien het bad trouwens als therapiebad is vergund, meent de minister dat het volledig verantwoord is om deze aquagymlessen te beschouwen als een gebruik van het zwembad als therapiebad, waarbij dus het toezicht moet gebeuren volgens artikel 5.32.9.7.2, § 3 (toezichthoudend persoon, vertrouwd met revalidatietechnieken).

Het feit dat het bad slechts 0,95 meter diep is, is een bijkomende reden om geen bijzondere (strenge) eisen te stellen.

Conclusie van de minister

De minister moet dan ook concluderen dat hij de aanmaning van de Gezondheidsinspectie niet kan ondersteunen. Hij zal dan ook een brief richten aan de Vlaamse minister bevoegd voor Gezondheid met de vraag om bovenstaande interpretatie te volgen.

Het lijkt de minister bovendien aangewezen dat de exploitant aan het gemeentebestuur vraagt om in de bijzondere voorwaarden van de milieuvergunning

expliciet in te schrijven in welke gevallen het bad gebruikt wordt als “gewoon” zwembad (volgens rubriek 32.8.1.1°, b)), en in welke gevallen als therapiebad (rubriek 32.8.1.3°) zodat dergelijke discussies in de toekomst worden vermeden. Die vraag kan gecombineerd worden met de hierboven gesuggereerde vraag om ook de rubrieken en sectorale voorwaarden in de milieuvergunning te verduidelijken.

De minister wil tenslotte vermelden dat hij een voorstel tot Vlarem-wijziging heeft overgemaakt aan de inspecteur van Financiën. Daarin is een versoepeling van de toezichtsbepalingen voor “gewone” zwembaden opgenomen wat de kleine ondiepe baden betreft. Vooral de camping-sector is vragende partij om de verplichte redder (met brevet) te schrappen voor ondiepe baden. Indien deze Vlarem-wijziging wordt goedgekeurd, zal dit ook een versoepeling betekenen voor dit zwembad (bij gebruik volgens rubriek 32.8.1.1°, b).

IV. Conclusie

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening sluit zich aan bij de conclusie van de minister en neemt akte van het voornemen van de minister om de interpretatie van de bepalingen in Vlarem II te verduidelijken ten behoeve van de Gezondheidsinspectie, meer bepaald wat het gebruik van het zwembad als therapiebad betreft. Bij gebruik als therapiebad moet de toezicht houdende persoon niet over een reddersbrevet beschikken.

De commissie neemt tevens akte van de aangekondigde versoepeling van Vlarem voor de kleine ondiepe zwembaden.

De verslaggevers,

Erik MATTHIJS
Dominique GUNS

De voorzitter,

Jacques TIMMERMANS